

Jaarverslag 2025 en uitvoeringsprogramma 2026 van Vergunningverlening en Handhaving

Bijlagen

1. Jaarverslag 2025 en uitvoeringsprogramma 202 (infographic)

Inleiding

Het dagelijks bestuur is wettelijk verplicht om jaarlijks te evalueren of de in het uitvoeringsprogramma opgenomen activiteiten zijn gerealiseerd. In het jaarverslag is de uitvoering van de vergunningverlening en de handhavingstaak geëvalueerd en vervolgens vertaald in een aantal concrete aanbevelingen voor het uitvoeringsprogramma van 2026.

Kernboodschap

Het team Vergunningverlening en Handhaving (V&H) levert een essentiële bijdrage aan het veilig leven met water, schoon en gezond water en voldoende water in elk seizoen. In 2025 is dit gedaan in een context van toenemende complexiteit, hoge werkdruk en veranderende wet- en regelgeving, met name door de Omgevingswet, de Kaderrichtlijn Water en aanscherpingen rond Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS).

Resultaten 2025

In 2025 zijn 463 meldingen en 175 vergunningen afgehandeld. Het aantal vergunningaanvragen is fors toegenomen ten opzichte van 2024, mede doordat voor diverse activiteiten opnieuw een vergunningplicht is ingesteld. Het merendeel van de aanvragen is afgehandeld op basis van de Waterschapsverordening; voor waterkwaliteit wordt meestal gebruikgemaakt van rijksregels.

De advisering is duidelijk toegenomen, vooral door meer adviesvragen van ketenpartners sinds de invoering van de Omgevingswet. Het instrument weging van het waterbelang is daarbij structureel ingebed. De samenwerking met gemeenten, provincies en omgevingsdiensten is geïntensiveerd en functioneert steeds beter.

Het toezicht en de handhaving zijn in 2025 grotendeels conform planning uitgevoerd. De inzet lag vooral op najaarsschouw, agrarisch toezicht, industrie, gebiedsgericht toezicht en de afhandeling van klachten en calamiteiten. Gebiedsgericht toezicht is verder ontwikkeld

en levert steeds beter inzicht in oorzaken van waterkwaliteitsproblemen. De naleving is over het algemeen hoog, met aandachtspunten bij dierhouderijen, industrie en de schouw.

De werkdruk binnen het team bleef hoog, met name door Woo-verzoeken, handhavingsverzoeken en klachtenprocedures. Daarnaast is het aantal oplevercontroles opgelopen tot ca. 550. Dit komt omdat aanvragers vaak niet terug melden wanneer het werk wordt uitgevoerd. Dit bemoeilijkt de uitvoering van oplevercontroles van recent verleend vergunningen. Ondanks deze druk zijn de primaire taken uitgevoerd, maar dit vraagt blijvende aandacht.

Ontwikkelingen en aandachtspunten

Belangrijke ontwikkelingen in 2025 waren de implementatie van het zaakstelsel XxlInc, de WPG-audit (met verbeterpunten in uniformering en documentatie) en verschillende PFAS-gerelateerde dossiers. De invoering van nieuwe systemen en regelgeving heeft extra capaciteit en aanpassingsvermogen gevraagd van het team.

Prioriteiten 2026

Voor 2026 ligt de focus op:

- Actualisatie van lozingsvergunningen, mede door ZZS-regelgeving en KRW-doelen;
- Verdere structurele inbedding van gebiedsgericht toezicht in vier prioritaire gebieden;
- Wegwerken van de opgelopen werkvoorraad oplevercontroles (circa 550); waarbij in 2026 hiervoor voldoende uren zijn gereserveerd.
- Verbetering en stabilisatie van XxlInc en bijbehorende sjablonen;
- Opleiding, training en oefening (OTO) voor de calamiteitenorganisatie;
- Overgang naar nieuwe plan- en toepasbare regelsoftware voor het Omgevingsloket.

Met het uitvoeringsprogramma 2026 zet V&H in op continuïteit van het werk, versterking van de kwaliteit en verdere professionalisering, waarbij prioritering en samenwerking cruciaal blijven om de maatschappelijke opgaven te kunnen blijven waarmaken.